

اطلاعات دوره		
اطلاعات مدرس / مدرسین نام مدرس / مدرسین همکار: رتبه علمی: رشته تحصیلی پست الکترونیک اساتید همکار: محل کار: تلفن تماس:	اطلاعات مسئول درس نام مسئول درس: سحر دباغی رتبه علمی: استادیار رشته تحصیلی: پرستاری سلامت جامعه محل کار: دانشکده پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تلفن تماس: ۰۲۱-۸۸۶۵۵۳۶۶ پست الکترونیک: sahar.dabbagh@gmail.com	اطلاعات مربوط به درس گروه آموزشی ارائه دهنده: پرستاری سلامت جامعه نام درس: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری های شایع در ایران نوع و تعداد واحد: ۱ واحد پیش نیاز / هم نیاز: فناوری اطلاعات در پرستاری رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری محل برگزاری دوره: دانشکده پرستاری و مامائی روز و ساعت کلاس: یکشنبه ها ساعت ۱۵-۱۳ (گروه الف) ساعت ۱۷-۱۵ (گروه ب) ۸ هفته دوم
تاریخ آخرین ویرایش: ۱۴۰۲/۱۱/۲۳		
شرح درس: در این درس دانشجویان پرستاری با اصول همه گیر شناسی و کاربرد آن در تجزیه و تحلیل مشکلات بهداشتی جامعه آشنا می شوند و موضوعاتی چون سلامت و بیماری و عوامل موثر بر آنها، اهمیت نقش پرستاران در ارتقاء سلامتی پیشگیری و سطوح آن، غربالگری، مدل های اپیدمیولوژیک، برخورد با بیماری ها و شاخص های بهداشتی مورد بحث قرار می گیرند و به بررسی اپیدمیولوژیک بیماری های عفونی شایع و بیماری های غیر واگیر و بیماری های مشترک بین انسان و حیوان پرداخته می شود.		

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

طرح درس روزانه

شماره جلسه	هدف کلی	هدف اختصاصی	پیامد مورد انتظار (هدف رفتاری)	حیطه و سطح اهداف رفتاری			رویکرد آموزشی ^۱	روش یاددهی ^۲	روش یادگیری ^۳	ابزار آموزشی	روش ارزشیابی ^۴	مدرس / مدرسین
				دانش	نگرش	مهارت						
اول	آشنایی و شناخت دانشجویان پرستاری با علم اپیدمیولوژی و اهداف آن	-آشنایی با تعریف تاریخچه و کاربرد اپیدمیولوژی -آشنایی با شاخه های علم اپیدمیولوژی - آشنایی با مفاهیم مختلف علم اپیدمیولوژی آشنایی با گذارهای اپیدمیولوژی، جمعیت سالمندی کاربردهای اپیدمیولوژی در پرستاری و سلامت جامعه	-اپیدمیولوژی را تعریف کنند و اهداف آن را بیان نمایند. - تحولات تاریخی علم اپیدمیولوژی را شرح دهد. استنتاج از تعاریف مختلف علم اپیدمیولوژی را خلاصه کند. -واژه ها و اصطلاحات رایج در اپیدمیولوژی را شرح دهد. -شاخه های علم اپیدمیولوژی را بیان کند. - تفاوت علم اپیدمیولوژی و پزشکی را تفسیر کند. - مراحل گذار اپیدمیولوژیک را شرح دهد. کاربردهای اپیدمیولوژی در پرستاری و سلامت جامعه را شرح دهد.	*	*	حضور	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، یادگیری مبتنی بر حل مساله	حضور فعال	پاورپوینت، فیلم کمک آموزشی	سؤال و جواب، حضور فعال و آزمون کتبی	دکتر دباغی	

^۱ رویکرد مجازی یا حضوری (جهت رویکرد مجازی موافقت مدیر گروه و شورای آموزشی پیوست شود)

^۲ روش های یاددهی-یادگیری مرتبط مجازی مانند کلاس آنلاین همزمان، کلاس آنلاین غیر هم زمان، کلاس وارونه، روش های شبیه سازی، بازی وارسازی و فروم های گفت و گو و و روش های یاددهی-یادگیری مانند سخنرانی، بحث

در گروه کوچک، بازی وارسازی، پرسش و پاسخ، یادگیری مبتنی بر حل مسأله، یادگیری مبتنی بر سناریو، یادگیری مبتنی بر ارائه پروژه و

^۳ حضور فعال، مشاهده فعالیت، انجام فعالیت، برگزاری کنفرانس، شرکت در راند، شرکت در ژورنال کلاب

^۴ روش ارزشیابی تکوینی به شیوه سوال و جواب، حضور فعال و و ارزشیابی تراکمی هم می تواند روش ارزشیابی همتا، آزمون کتبی و ...

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

<p>دکتر دباغی</p>	<p>سؤال و جواب، حضور فعال و آزمون کتبی</p>	<p>پاورپوینت، فیلم کمک آموزشی</p>	<p>حضور فعال</p>	<p>سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ</p>	<p>حضور</p>		<p>*</p>	<p>*</p>	<p>-مفهوم سلامت و بیماری را بیان کند. -طیف سلامت را توصیف نماید. - ابعاد مختلف سلامتی را مشخص کرده و توضیح دهد. - اثرات متقابل ایهاد سلامت بر هم را بیان کند. -عوامل مؤثر در ایجاد بیماری را شرح دهد. - سطوح پیشگیری را شرح داد و از یکدیگر تمیز دهد.</p>	<p>-آشنایی با تعریف سلامت و بیماری، -آشنایی و شناخت تعیین کننده های سلامتی -آشنایی با دیدگاه اپیدمیولوژی به بیمار و بیماری در جامعه - آشنایی و شناخت عوامل مؤثر در بروز بیماری ها - آشنایی دانشجویان با سطوح پیشگیری در پرستاری سلامت جامعه</p>	<p>آشنایی و شناخت دانشجویان از مفاهیم سلامت و بیماری، سیر طبیعی بیماری ها، سطوح پیشگیری نخستین ،اول ،دوم، سوم و (چهارم و اهمیت آن در پرستاری و سلامت جامعه</p>	<p>دوم</p>
<p>دکتر دباغی</p>	<p>سؤال و جواب، حضور فعال و آزمون کتبی</p>	<p>پاورپوینت، فیلم کمک آموزشی</p>	<p>حضور فعال</p>	<p>سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ</p>	<p>حضور</p>		<p>*</p>	<p>*</p>	<p>-دسته بندی انواع بیماری ها را بیان کند. -اصطلاحات کاربردی بیماری های عفونی واگیر را تعریف نماید. -انواع عوامل بیماری زای عفونی را با ذکر مثال توضیح دهد. -خصوصیات بیماری های واگیر را تشریح کند. -مکانیسم های بیماری زایی عوامل عفونی را با ذکر مثال توضیح دهد.</p>	<p>- آشنایی و شناخت عوامل بیماری زای بیماری عفونی -آشنایی با مکانیسم بیماری زای عوامل عفونی - آشنایی و شناخت روش های انتقال بیماری های عفونی -آشنایی و شناخت انواع اپیدمی ها را از نظر وسعت جغرافیایی و زمانی -آشنایی با بیماری های واگیردار شایع در کشور</p>	<p>آشنایی و شناخت دانشجویان با طیف/گستره سلامت و بیماری، طبقه بندی بیماریها، مکانیسم های بیماری زایی، خصوصیات بیماریهای واگیر، زنجیره عفونت، انواع میزبان و روشهای انتقال مستقیم و غیر</p>	<p>سوم</p>

									<p>مستقیم، اصطلاحات و راہبردهای پیشگیری از بیماری های غیرواگیر، اصطلاحات بیماریهای واگیر و روشهای پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیر شایع بر اساس ۵ راه عمده انتشار</p>		
دکتر دباغی	سؤال و جواب، حضور فعال و آزمون کتبی	پاورپوینت، فیلم کمک آموزشی	حضور فعال	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	حضور	*	*	*	<p>- اهمیت زنجیره عفونت (Chain of Infection) در پیشگیری توضیح دهد. - روش های انتقال بیماری های عفونی را توضیح دهد. - انواع اپیدمی ها را از نظر وسعت جغرافیایی و زمانی بیان کند.</p>	<p>آشنایی و شناخت دانشجویان پرستاری با مدل های اپیدمیولوژیک و مفهوم علیت</p>	<p>چهارم</p>
									<p>- عوامل علیتی و معیارهای تقویت رابطه علیتی را توضیح دهد. - مدل های اپیدمیولوژیک را فهرست کند. - اصول مدل خط علیت را توضیح دهد. - اصول مدل مثلث اپیدمیولوژیک را توضیح دهد. - اصول مدل چرخ را توضیح دهد. - اصول مدل شبکه علیت را توضیح دهد.</p>	<p>آشنایی و شناخت عوامل علیتی و معیارهای تقویت رابطه علیتی - آشنایی و شناخت مدل های اپیدمیولوژیک و کاربرد آنها در پیشگیری و کنترل بیمار یها</p>	

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

									<p>- کاربرد مدلها اپیدمیولوژیک را در پیشگیری و کنترل بیماریها تشریح کند.</p> <p>- برای یک مشکل یا وضعیت/سلامتی بیماری، مدلی بر اساس مدل های موجود ارائه نماید.</p>			
پنجم	<p>آشنایی و شناخت دانشجویان پرستاری با انواع اپیدمی ها و جنبه های انتقال بیماری و نقش پرستاران اپیدمی ها و حوادث غیر مترقبه</p>	<p>- آشنایی و شناخت سیر طبیعی بیمار یها در بحران ها</p> <p>- آشنایی با جنبه های انتقال بیماری ها و نقش پرستار</p> <p>- آشنایی با نقش پرستار در اپیدمی ها</p> <p>- آشنایی با نقش پرستار در پاندمی ها و حوادث غیر مترقبه</p>	<p>- مراحل سیر طبیعی بیمار یها را تبیین کند.</p> <p>- سیر بالینی را از دیدگاه پیشگیری و بالینی تمیز دهد.</p> <p>- مراحل انتقال بیماری را تعریف کند.</p> <p>- با نقش پرستار در بحران ها مانند اپیدمی، پاندمی و حوادث غیرمترقبه آشنا شود.</p>	*	*	*	حضوری	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، یادگیری مبتنی بر حل مساله	حضور فعال	پاور پوینت، فیلم کمک آموزشی	سؤال و جواب، حضور فعال و آزمون کتبی	دکتر دباغی
ششم	<p>آشنایی و شناخت دانشجویان پرستاری با اندازه گیری وقوع بیماری ها میزان های بروز و شیوع، میرایی، بار بیماری،</p>	<p>- آشنایی با شاخص ها و اندازه گیری های اپیدمیولوژیک</p> <p>- آشنایی و شناخت شاخصهای مبتنی بر نسبت</p> <p>- آشنایی و شناخت شاخصهای مبتنی بر میزان</p>	<p>- منابع اطلاعاتی در بهداشت اجتماعی را توضیح دهند.</p> <p>- دلایل اهمیت اندازه گیری بیماری را توضیح دهد.</p> <p>- شاخص ها و اندازه گیری های اپیدمیولوژیک را توصیف کند.</p> <p>- برای هر یک از شاخصهای مبتنی بر نسبت مثالی ذکر کند.</p>	*	*	*	حضوری	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	حضور فعال	پاور پوینت، فیلم کمک آموزشی	سؤال و جواب، حضور فعال و آزمون کتبی	دکتر دباغی

									<p>- انواع شاخصهای مبتنی بر میزان را تعریف کند.</p> <p>- تفاوت میزان بروز و شیوع را تمیز دهد.</p> <p>- شاخصهای میزان شیوع و بروز را محاسبه کند.</p> <p>- انواع شاخه‌های اندازه گیری مرگ را تعریف کند.</p>			
دکتر دباغی	سؤال و جواب، حضور فعال و آزمون کتبی	پاورپوینت، فیلم کمک آموزشی	حضور فعال	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	حضور	*	*	*	<p>- مطالعات اپیدمیولوژی توصیفی و تحلیلی را تعریف کند و از همدیگر تمیز دهد.</p> <p>- مطالعات توصیفی را بر اساس سه عامل شخص، زمان و مکان تعریف کرده و مثال ذکر کند.</p> <p>- مراحل مطالعات توصیفی را ذکر کند.</p> <p>- الگوهای زمانی توزیع بیماری را نام ببرد. اهمیت بررسی توزیع مکانی بیماریها را بیان کند.</p> <p>- مثالهایی از انواع الگوهای مکانی بیماریها ذکر کند.</p> <p>- ویژگیهای شخص در اپیدمیولوژی توصیفی را توضیح دهد.</p> <p>- انواع مطالعات توصیفی را نام ببرد.</p> <p>- مثالهایی برای هر یک از انواع مطالعات توصیفی ذکر کند.</p>	<p>- آشنایی با مطالعات توصیفی بر اساس سه عامل شخص، زمان و مکان</p> <p>- آشنایی با انواع مطالعات توصیفی</p> <p>- آشنایی با مراحل انجام مطالعات توصیفی</p> <p>- آشنایی با مزایا، معایب و ویژگیهای هر یک از مطالعات توصیفی</p> <p>- آشنایی با مطالعات تحلیلی</p> <p>- آشنایی با مراحل انجام مطالعات تحلیلی</p> <p>- آشنایی با مزایا، معایب و ویژگیهای هر یک از مطالعات تحلیلی</p>	<p>آشنایی و شناخت دانشجویان پرستاری با مطالعات اپیدمیولوژی توصیفی و تحلیلی</p>	هفتم

									<p>ویژگیها، مزایا و معایب مطالعات توصیفی را شرح دهد.</p> <p>تقسیم بندی انواع مطالعات تحلیلی را ذکر کند.</p> <p>- مطالعات مورد-شاهدی را توضیح دهد - منابع و روشهای انتخاب گروه مورد را بیان کند</p> <p>- منابع گروه شاهد نام ببرد .</p> <p>- همسان سازی را تعریف کند .</p> <p>مزایا و معایب مطالعات مورد شاهدی را نام ببرد.</p> <p>مطالعات کوهورت را توضیح دهد.</p> <p>-همگروه را تعریف کند.</p> <p>-منابع انتخاب همگروه را شرح دهد.</p> <p>- انواع مطالعات همگروهی را توضیح دهد.</p> <p>- مزایا و معایب مطالعات کوهورت را نام ببرد.</p> <p>- مطالعات تحلیلی را مورد مقایسه قرار دهد.</p>			
دکتر دباغی	سؤال و جواب، حضور فعال و آزمون کتبی	پاورپوینت، فیلم کمک آموزشی	حضور فعال	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	حضور	*	*	*	<p>- آشنایی با انواع مطالعات مداخله ای را نام ببرد.</p> <p>- اهداف مطالعات مداخله ای را بیان کند</p> <p>- طراحی مطالعات مداخله ای را توضیح دهد.</p>	<p>- آشنایی با انواع مطالعات مداخله ای</p> <p>-آشنایی با مراحل انجام مطالعات مداخله ای</p> <p>-آشنایی با مزایا، معایب و ویژگی های هر یک از مطالعات مداخله ای</p>	<p>آشنایی و شناخت دانشجویان پرستاری نسبت به مطالعات مداخله ای</p>	هشتم

									- جمعیت مرجع و هدف را تمیز دهد. - معیارهای ورود و خروج را تعریف کند. - تصادفی سازی را تعریف کند. - اهمیت تصادفی سازی در مطالعات مداخله ای را توضیح دهد. - روشهای تصادفی سازی را توضیح دهد. - کورسازی را تعریف کند.			
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--

انتظارات از دانشجو/قوانین دوره:

غیبت بیش از ۴/۱۶ دوره منجر به حذف دوره می شود.
 کسب نمره کل دوره ۱۰/۲۰ جهت گذراندن دوره در سطح کارشناسی الزامی است.
 در صورت عدم گذراندن پیش نیاز درس؛ انتخاب درس کان لن یکن و درس حذف خواهد شد.
 حضور در آزمون پایانی دوره طبق تقویم آموزشی دانشکده، الزامی است.
 تلاش برای کسب دانش، حفظ و ارتقا انگیزه های تحصیلی (پیش خوانی، مرجع خوانی، برنامه ریزی، خودارزیابی، هدف گزینی، ادغام گری دانسته ها، یادداشت برداری، گوش دادن فعال) مشارکت فعال در فعالیت های یادگیری کلاس (پرسش و پاسخ ها، بحث ها، فعالیت های گروهی و غیره)
 در زمان حضور در کلاس رعایت پوشش حرفه ای الزامی است.
 رعایت نظم (ورود و خروج به موقع، عدم اتلاف زمان کلاس، رعایت سکوت، رعایت زمان و سرعت عمل در فعالیت های کلاسی، حضور مستمر در کلاس، ارایه به موقع تکالیف، بی صدا نمودن تلفن همراه در کلاس، عدم مشغولیت با تلفن همراه در کلاس مانند مکالمه یا بازدید پیام ها)
 عدم ضبط صوتی و یا تصویری کلاس درس
 رعایت ادب و احترام (گفتمان مودبانه، رعایت حق تقدم برای صحبت، پرهیز از مشاجره و الفاظ نامناسب، عدم مصرف مواد غذایی در کلاس)

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

رعایت صداقت (پرهیز از تقلب در امتحانات، صداقت در تکمیل و ارایه تکالیف، پرهیز از جعل تکالیف، صداقت در گفتار)
رعایت وظیفه شناسی (درست انجام دادن و پاسخ گو بودن برای امور محوله و وظایف)
نقش حمایت گری (کمک به همتایان برای یادگیری یا انجام امور محوله)

روش ارزشیابی		
روش ارزشیابی	شیوه اجرا یا ابزار ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
تشخیصی		
تکوینی ^۵	پرسش و پاسخ کلاسی	۱۰٪
	امتحان میان ترم	۳۰٪
تراکمی ^۶	آزمون پایان ترم	۶۰٪

^۵ روش ارزشیابی تکوینی به شیوه سوال و جواب، ایجاد فرصت تمرین رگ گیری
^۶ ارزشیابی تراکمی هم می تواند روش ارزشیابی همتا یا تحویل کارپوشه، لاگ بوک و آزمون کتبی

منابع درس (آخرین ویرایش)

الف) منابع درس مورد استفاده توسط مدرس / مدرسین

- دکتر حسین حاتمی و همکاران، کتاب جامع بهداشت عمومی، ویراست چهارم، جلد اول و دوم و سوم، انتشارات ارجمند، ۱۳۹۸.
- گوردیس، لئون. اپیدمیولوژی. ترجمه دکتر حسین صباغیان و دکتر کورش هلاکویی. ویرایش سوم، رشت: انتشارات گپ، ۱۳۸۹.
- ملک افضلی ح، ناصری ک. همه گیر شناسی کاربردی. تهران: نشر رویان پژوه، ۱۳۹۲.
- مارنر ج. سو بان و آ. ک اصول اپیدمیولوژی ترجمه دکتر حسین ملک افضلی و دکتر کیومرث ناصری. تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۹۰
- پارک جی ای، پارک و ک. اساسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی (بیماریهای مزمن غیر واگیر و بیماریهای واگیر شایع. ترجمه دکتر حسین شجاعی تهرانی. گیلان: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی گیلان، ۱۳۷۷.

ب) منابع پیشنهادی برای مطالعه دانشجوی

- دکتر حسین حاتمی و همکاران، کتاب جامع بهداشت عمومی، ویراست چهارم، جلد اول و دوم و سوم، انتشارات ارجمند، ۱۳۹۸.
- گوردیس، لئون. اپیدمیولوژی. ترجمه دکتر حسین صباغیان و دکتر کورش هلاکویی. ویرایش سوم، رشت: انتشارات گپ، ۱۳۸۹.
- ملک افضلی ح، ناصری ک. همه گیر شناسی کاربردی. تهران: نشر رویان پژوه، ۱۳۹۲.
- مارنر ج. سو بان و آ. ک اصول اپیدمیولوژی ترجمه دکتر حسین ملک افضلی و دکتر کیومرث ناصری. تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۹۰
- پارک جی ای، پارک و ک. اساسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی (بیماریهای مزمن غیر واگیر و بیماریهای واگیر شایع. ترجمه دکتر حسین شجاعی تهرانی. گیلان: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی گیلان، ۱۳۷۷.

ج) سایت های علمی

د) مجلات علمی فارسی و لاتین

- Leon G. (2009) Epidemiology. Philadelphia: Saunders Elsevier
- Timmreck T.C. (2002) Introduction to epidemiology. UAS: Jones & Bartlet Publishers.
- Feris R.H., Sellers T.A. (2004) Epidemiology for public health practice. Boston: Jones & Bartlet Publishers.
- Stanhope M., & Lancaster J., (last ed) Community and Public Health Nursing. St Louis: Mosby
- Logan BB., & Dawkins CE., (last ed) Family Center Nursing in Community.
- Farmer R., & Miller D., (last ed) Lecture notes on Epidemiology and Community Medicine. Oxford: Blackwell